Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0152

Novi kitajski zakon o „etnični enotnosti in napredku“ ter vse večje zatiranje etničnih identitet

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 30. aprila 2026 o novem kitajskem zakonu o „etnični enotnosti in napredku“ ter vse večjem zatiranju etničnih identitet (2026/2703(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju členov 150(5) in 136(4) Poslovnika,

A. ker je zaščita narodne ali etnične, kulturne, verske in jezikovne identitete manjšin zasidrana v običajnem mednarodnem pravu, kot se odraža v Deklaraciji OZN o pravicah oseb, ki pripadajo narodnim ali etničnim, verskim in jezikovnim manjšinam; ker morajo vse države spoštovati te standarde;

B. ker je kitajski nacionalni ljudski kongres 12. marca 2026 sprejel zakon o spodbujanju etnične enotnosti in napredka, ki dodatno vključuje državno ideologijo in daje prednost mandarinščini v izobraževanju, javnem življenju in medijih ter utrjuje institucionalizirano represijo in asimilacijo etničnih manjšinskih identitet, vključno s Tibetanci, Hueji, Ujguri, Mandžurijci in Mongoli; ker ta zakon močno odstopa od kitajskega zakona o pokrajinski etnični avtonomiji iz leta 1984;

C. ker ekstrateritorialni doseg zakona omogoča pregon posameznikov v tujini, za katere se šteje, da ogrožajo „etnično enotnost“ Kitajske;

D. ker se razmere na področju človekovih pravic na Kitajskem slabšajo, kar bremeni njene odnose z EU; ker bi moralo biti spoštovanje človekovih pravic, demokracije in pravne države v osrčju odnosov EU s Kitajsko;

1. odločno obsoja kitajske represivne politike asimilacije in posledične kršitve splošnih človekovih pravic, tudi v Tibetu, Šindžjangu in Notranji Mongoliji;

2. izraža globoko zaskrbljenost zaradi sprejetega zakona o spodbujanju

etnične enotnosti in napredka, ki odkrito uveljavlja politike asimilacije ter omejuje kulturne, verske in jezikovne svoboščine različnih skupin na Kitajskem in zunaj države;

3. poziva Kitajsko, naj razveljavi ta zakon in tako izpolni svoje mednarodnopravne obveznosti glede nediskriminacije ter zaščite in podpiranja etničnih in verskih manjšin;

4. poziva Svet, naj sproži globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic proti uradnikom in subjektom, ki so zasnovali ta zakon in ga izvajajo;

5. obžaluje ekstrateritorialne določbe zakona, ki pomenijo nadnacionalno represijo; poziva vse države članice EU, naj začasno prekinejo pogodbe o izročitvi s Kitajsko, da bi preganjane posameznike, ki prebivajo v EU, zaščitile pred tveganji nadnacionalne represije v skladu s tem zakonom;

6. odločno zavrača poskuse kitajskih oblasti, da bi se vmešavale v priznavanje in izobraževanje tibetanskih budističnih duhovnih voditeljev; poudarja, da je nasledstvo dalajlame povsem verska zadeva, o kateri je treba odločati izključno v skladu s tibetansko budistično tradicijo;

7. poziva k takojšnji izpustitvi kitajskih političnih zapornikov, vključno s Čoktrulom Dordžejem Ten Rinpočejem, Paldenom Ješijem, dobitnikom nagrade Saharova Ilhamom Tohtijem, 11. pančenlamo Gedhunom Čoekjijem Njimo in mongolskim aktivistom Hado; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, Komisijo in države članice, naj še naprej opozarjajo Kitajsko na te primere;

8. poziva visokega komisarja OZN za človekove pravice, naj izda posodobljeno poročilo o razmerah na Kitajskem, v katerem bo izrecno obravnavan zakon iz leta 2026;

9. meni, da bosta imela uvedba in izvajanje tega zakona resne posledice za odnose med EU in Kitajsko;

10. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje državam članicam in drugim institucijam EU, kitajski vladi, OZN in osrednji tibetanski upravi.